Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 132. Braşov, Sâmbătă, 15 (27) Iunie 1896.

Despărţemintele Asociaţiunei.

La Blaşiu, cu ocasiunea adunărei generale de astă-vară a Asociaţiunei transilvane, se încinsese mare discusiune asupra modului şi a mijlócelor, prin carĭ s'ar pute promova mai repede şi mai cu efect scopurile Asociaţiunei. Judecând după înfierbinţéla discusiunilor, ţi-ar fi venit sĕ credĭ, că din acel moment tóte lucrurile se vor schimba spre mai bine, căcĭ rĕsăriseră de-odată mulţime de apostolĭ până atuncĭ necunoscuţĭ pe acest teren, carĭ promiteau a promova scopurile Asociaţiunei cu celeritatea fulgerului.

Dér nu s'a întêmplat tocmai aşa. Pe cât am putut urmări activitatea desfăşurată de atuncĭ încóce în sînul Asociaţiunei nóstre, nu putem constata vre-un progres deosebit. Cel puţin în sînul despărţĕmintelor nu vedem nicĭ de cum vre-o mişcare mai viuă, din contră, zelul pare că ar fi în decadenţă, căcĭ afară de 3—4, celelalte despărţeminte mai că nicĭ n'au dat semne de viéţă dela adunarea generală încóce. Apoi décă în sinul despărţĕmintelor nu găsim activitatea dorită, în alt loc înzadar o vom căuta, căcĭ Asociaţiunea prin despărţĕminte lucréză şi despărţĕmintele sunt singurele organe, prin carĭ ea ar pute promova cu succes şi în mod simţit cultura naţională în sinul poporului nostru.

Suntem la sfîrşitul esamenelor dela sate şi încă nu ni-s'a raportat un singur cas, ca vre-un despărţĕmênt al Asociaţiunei sĕ fi luat sub protecţia sa măcar cât de cât causa învĕţămêntului nostru poporal, trimiţênd delegaţĭ pe la esamene, interesându-se de progresul făcut, premiând pe învĕţătorii bravĭ, orĭ folosind alte mijlóce potrivite pentru încuragiarea învĕţămêntului, cum făcea, d. es., anii trecuţĭ despărţĕmêntul sĕlăgean al Asociaţiunei, despre care de altmintrelea nu ne îndoim, că şi anul acesta va fi făcut asemenea, dér fără ca esemplul sĕu sĕ mai fi fost imitat de vre-un despărţĕmênt.

Şi e mare pierdere, că tocmai despărţĕmintele Asociaţiunei nu se interesézĕ de mersul învĕţămêntului, care i-ar oferi terenul cel mai mănos de activitate. In schimb vedem, că se interesézĕ alţii, dér se interesézĕ în sensul lor, corumpênd pe învĕţătorii românĭ cu premii pentru a-i pune în serviciul intereselor de maghiarisare. N'o vĕd acésta comitetele despărţĕmintelor şi n'o vĕd directorii lor?

Dér nicĭ în alte privinţe nu putem constata vre-o activitate seriósă din partea despărţĕmintelor nóstre, căcĭ împlinirea unor simple formalităţĭ n'o putem considera ca activitate, cu atât mai puţin nu ca activitate seriósă, pentru al căreĭ titlu se recere muncă simţită şi neadormită.

Care póte fi óre causa acestei stagnaţiunĭ? Că massele poporaţiunei nóstre ar fi atât de indiferente faţă de causele culturei sale naţionale nu-i adevĕrat. O putem dice acésta cu tótă hotărîrea pe basa numerôselor esperienţe căştigate până acum, căcĭ nu cunóscem cas, ca vre-unuĭ conducĕtor în adevĕr zelos şi devotat pentru înaintarea causelor poporului sĕ nu-i fi succes a dobêndi resultate din cele mai frumóse în orĭ ce pas întreprins pentru înaintarea lui.

E evident, decĭ, că causa stagnaţiunei este a se căuta numai şi numai în lipsa de conducĕtorĭ harnicĭ şi devotaţĭ causei naţionale, cărora sĕ nu le placă numai a se scusa acum cu indiferentismul, acum cu negligenţa altora, ci sĕ muncéscă muncă dréptă şi seriósă, care sĕ-i ridice în ochii poporului şi sĕ-i învrednicéscă de stima şi încrederea acestuia.

Intr'o vreme ca cea de adĭ, când causa culturei nóstre naţionale reclamă cu atâta urgenţă sprijinul fiilor luminaţĭ ai poporului român, e fórte mare şi responsabilitatea, ce cade pe umerii conducĕtorilor despărţĕmintelor Asociaţiunei transilvane. Cine nu e în adevĕr consciu de acéstă responsabilitate, nu póte conta la recunoscinţa poporului, ale căruia interese de viéţă pretind astădĭ mai mult ca totdéuna dela conducĕtorii sĕi o activitate devotată şi conscienţiósă, care sĕ merite acest nume.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) Iunie.

In şedinţa de alaltăerĭ a camerei ungare din nou s'au dat din partea unor miniştri rĕspunsurĭ la diferite interpelărĭ. Intre altele ministru de interne Desideriu *Perczel* rĕspunse la interpelarea făcută de deputatul Hosias *Molnar* cu privire la nisce munţĭ dintre Moldova şi Sĕcuime despre carĭ numitul deputat dise, că, cu tóte că comisiunea de regulare a graniţelor a hotărît ca aceia sĕ fiă posesiunea oraşului Kezdi-Vaşarheiu, totuşĭ călugĕrii mănăstirei române St. Spiridon şi-au însuşit „cu puterea" amintiţii munţĭ. Ministrul Perczel rĕspunse, că are cunoscinţă despre acel cas „regretabil", şi că guvernul a recomandat oraşului Kezdi-Vaşarheiu sĕ róge intervenţia diplomatică. De-altmintrelea ministrul de esterne a fost rugat de-a dreptul de guvernul ungar ca sĕ facă paşii necesarĭ în acéstă prvinţă, şi este aprópe sigur, că oraşul Kezdi-Vaşarheiu va primi despăgubire pentru daunele suferite.

*

După cum anunţă „*Polit. Ert.*" nouĕle alegerĭ dietale se vor începe în 3 Octomvre. Se dice, că guvernul face pregătirĭ estra-ordinare. şi spre scopul acesta citéză aprópe pe toţĭ fişpanii la Budapesta. Mai departe se amintesce ca un lucru curios, că în sînul partidului liberal s'a format un club liberal *tînĕr* ai cărui membri voiesc sĕ-şĭ insuşéscă cele mai multe mandate din cercurile guvernamentale. Aşa-dér de acum înainte vor esista liberalĭ tinerĭ şi liberal bĕtrânĭ. Inainte spre distrucţiă!

*

Alaltăerĭ sosi în Viena prinţul Nichita din Montenegro şi fù primit în audienţă privată de către Majestatea Sa. Tot în aceeaşĭ di prinţul primi visitele monarchului, a ambasadorului turcesc *Mahmud Nedin Bey* şi a contelui *Goluchowski*. Astădĭ séra Nichita plécă spre Belgrad, unde va sosi mâne diminéţă la 9 óre şi va rĕmâné în capitala sêrbéscă până Marţa viitóre. In Belgrad s'au făcut marĭ pregătirĭ pentru primirea prinţului. Din incidentul acestei visite circuléză prin cercurile diplomatice diferite versiunĭ. Unii cred, că întrevederea dela Belgrad va avé ca urmare diferite stipulaţiunĭ şi convenţii între Serbia şi Montenegro; alţii profeţesc logodna regelui *Alexandru* cu princesa *Xenia*, fiica prinţului Nichita. In tot casul însĕ visita dovedesce, că au încetat stările încordate ce domniau mai înainte între curţile din Belgrad şi Cetinje, şi acum sunt pe cale a-se transforma în cele mai strînse legăturĭ prietinescĭ.

*

Diarul polon „*Dziennik Polski*" din Lemberg afirmă, că Ţarul şi Ţarina şĭ-au amênat întrarea festivă în Petersburg din causa mişcărei muncitorilor. Greva lucrătorilor dela fabricĭ, despre care amintiserăm erĭ, ia dimensiunĭ tot mai marĭ, şi organisaţiunea puternică a greviştilor a surprins şi consternat fórte mult cercurile competente din Petersburg.

Un părinte către fiii sĕi.

Sibiiu, Iunie 1896.

Fundatorii de stipendii pentru ajutorarea tinerimei române studióse lipsită de mijlóce, când s'au decis a-şĭ jertfi averea pentru acel nobil şi salutar scop, au fost conduşĭ de sigur de speranţa, că cei împărtăşiţĭ cu atarĭ ajutóre vor căuta sĕ devină bărbaţĭ folositorĭ naţiunei şi, prin muncă şi studii seriόse, îşĭ vor crea un viitor de aşa, ca poporului sĕ-i pótă fi spre ajutor, ér neamului spre onóre.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Signora mută.

(O foiţă memorativă din diarul unui student de p'atuncĭ din Lipsca, de *Karl Wartenburg*.)

(Urmare.)

In cealaltă sêră érăşĭ eram în „Café chinois" şi precum presupuneam, aşa îl şi aflarăm în acelaşĭ loc; lângă signora şedea vecinul din coridorul hallei nóstre. Adĭ se încercà George mai cu insistinţă de-a scóte vr'un cuvênt din gura signorei. El îi aduse aminte de nóptea sosirei ei, despre bóla ei şi despre studenţésca recetă ce i-o prescrise el; o întrebà cum s'a aflat după medicina lui, se scusà, că în diua a doua nu-şĭ căutà pacienta spre a se convinge despre starea ei, o întrebà, de ce nu o vede omul nicĭ când, de ce este uşa lor pururea închisă — dér tóte erau în zadar. Ea rĕmase atât de mută, ca şi cum el ar fi vorbit către o statua de marmură, şi numai espresia feţei ei trăda neliniştea internă şi frica, ce o cuprinse la vorbele amicului meu.

Acum streinul, care până aci apărea confundat cu totului tot în joc, se întórse repede către George şi cu o privire crudă şi amărîtă, cum nu se póte descrie, dise lui George:

— „Nu te osteni, domnul meu, signora e mută şi tot-odată te fac atent, că acéstă bólă e lipiciósă, pădesce-te, sĕ nu amuţescĭ şi d-ta".

Eu tot eram rece, că George va isbucni, după cum îi sciam nĕravul, şi decĭ mĕ apropiaiŭ cu un pas. Dér George rĕmase liniştit şi rĕspunse numai cu un rîs sarcastic, care însĕ era şi mai vătĕmător, decât o înjurătură dicênd: „Cunoscĭ d-ta dór' arta, de-a amuţi ómenĭ?"

Streinul se ridicà dela masă, devenise mai palid de cum era de comun, ér signorei îi încetà respiraţia şi-şĭ ţintì ochii 'n pămênt. Dér agitaţia streinului nu durà decât un moment, apoi clătinând din umere a lene se duse érăşĭ la joc. Dér nu stete mult. El aruncà cărţile, spuse companiştilor, că de-odată nu se aflá prea bine şi plecà cu signora cea mută, cum o numeam noi.

George era fórte agitat. El susţinea morţiş, că signora nu póte fi nevasta omului aceluia, că aci e ascuns un secret, care légă pe nenorocita de necunoscutul. Adênc mişcaţĭ şi emoţionaţĭ părăsirăm şi noi cafeneaua.

A doua di, târdiu, după amédĭ, şedeam ambii în odaiă şi lucram; de odată uşa se deschide şi întră curierul dela postă, aducênd o epistolă la adresa amicului meu. Mica şi subţirica covertă, adresa cu trăsurĭ fine, trădau numai decât, că-i dela o damă. El rupse nepacient coverta şi ceti:

„Te rog pe tot ce ai d-ta mai sfânt „şi mai scump, sĕ nu mai încercĭ a mĕ „agrăi. El e plin de venin asupra d-tale, „s'a jurat, că te omóră, de te mai apropii „de mine. Nu face pe o nefericită şi mai „nefericită."

Dér astfel de rugărĭ şi admoniărĭ au tot-déuna resultatul contrar. George îmĭ declarà, că cu procsima ocasiune, fiă orĭ-ce va fi, va agrăi érăşĭ pe signora. Cumcă ea nu-i nevasta streinului, credŭ cu atât mai mult, fiind-că şi ea în epistolă îl numia „el", ér nu „bărbatul meu", orĭ „soţul meu". Teribil de greu îi trecù lui timpul păn' la óra, când afla de regulă pe streinul cu însoţitórea lui în „Café chinois". La timpul sciut merserăm cu grabă, dér aşteptarăm înzadar. Ei nu veniră. Spre mirarea nóstră însĕ, vĕdurăm a doua-di în hotel Brühl pe streinul, stând cu Jidanul cel sĕc şi mic într'o convorbire confidenţială. Cum a ajuns el la Jidan? George întrebà pe otelierul, dér acesta dete numai din umerĭ, ca comercianţii precauţĭ.

— „Regret mult, d-le doctor, că nu te pot servi. Nu sciu chiar nimic în ce legăturĭ stă el cu Jidanul. Streinul s'a insinuat în cartea streinilor ca privatier din Viena sub numele de Ignatz Matuschek. Altcum îşĭ achità tot a treia di socotelele.

Eram atât de luminaţĭ ca şi mai 'nainte. In „Café chinois" nu mai vĕdurăm pe streinul, din contră vĕdurăm adesea pe d-l Ignatz Matuschek stând de vorbă cu Jidanul, ba odată îl vĕdui eşind chiar din odaia Jidanului.

Aşa trecură póte opt dile. George, care nu-şĭ pierduse speranţa de-a mai vede în „Café chinois" pe necunoscuta mută,

Au fost mulțĭ stipendiștĭ de-ai noștri, carĭ în adevĕr au corĕspuns datorințelor și s'au făcut vrednicĭ de binefacerea marinimosului fundator, dér, durere, au fost și sunt și de aceia, carĭ în loc de-a fi studiat cu diligință, și de-a fi căutat a-șĭ largi cunoscințele printr'un studiu în adevĕr serios, căcĭ acésta dóră e prima chiămare a unui student, ei au făcut contrarul, ocupându-se de tóte și căutând a figura pretutindenea, ér studiul l'au considerat așa ḑicênd ca o ocupațiune secundară, séu mai bine ḑis, ca un simplu mijloc pentru căștigarea vre-unei diplome de doctor în cutare sciință, care sĕ-i dea un titlu pentru de a-șĭ mărĭ orgoliul și vanitatea.

Sciu, că în epoca de aḑĭ, mai ales, la tóte popórele se găsesc asemenĭ indiviḑĭ. Dér sciu, de pe altă parte, și aceea, că fórte puține popóre vor mai fi, cărora unii ca aceștia sĕ le aducă perderĭ așa de marĭ, cum ne pot aduce nouĕ. După ce se reîntorc în mijlocul poporului, aceste spice góle îșĭ ridică capul sus și nu mai e cap de om, care sĕ le pótă da lor un sfat. In loc de-a căuta sĕ se perfecționeze și mai departe fiă-care în branșa sa, — căcĭ studiul academic fórte puțin ajută pentru cei ce nu se silesc a-l completa și după absolvare, — ei se cred atotsciutorĭ și nu găsesc ocupațiune mai predilectă, decât a da ei înși-șĭ sfaturĭ. Și dau sfaturĭ de multe-orĭ în lucrurĭ pe carĭ nu le ințeleg și în cestiunĭ delicate, pe carĭ ei le resólvă la moment, pe când bărbațĭ cu esperiență îndelungată și copțĭ de minte, tocmai findcă ințeleg delicateța cestiunei, nu se încumĕtă nicĭ măcar a se pronunța asupra lor, decât numai după multă cumpănire și în consultațiă cu alțĭ bărbațĭ de talia lor.

De aci îmĭ esplic eu și fatala ușurință, cu care se tractéză aḑĭ delicatele nóstre cestiunĭ politice din partea atâtor nechiămațĭ, căcĭ asemenĭ elemente nu vor sé-șĭ încépă cariera politică dela căprar în sus, ci de-a dreptul dela general, ér de aci apoi după ce se lovesc cu capul de tóte petricelele, dau cu pașĭ repeḑĭ în jos până ajung nisce falițĭ politicĭ, de carĭ atât de mulțĭ avem aḑĭ.

Nu mi-ar fi pentru ei, dér împreună cu ei têresc și marea causă națională și acesta e desastrul nostru. De aceea ḑic eu, că tinerimea nóstră numai așa și numai atuncĭ îșĭ póte crea viitor vrednic de ea și de națiunea nóstră, décă va sci sĕ muncéscă cu incordare pe cât timp e la studiu, ca sĕ devină bărbațĭ cu cunoscințe seriόse și de adevĕrată valóre intrinsecă, căcĭ numai unii ca aceștia pot judeca și greutatea cestiunilor nóstre politice, sciind a-șĭ alege rolul, ce li-se cuvine în ele, ér nu mai mult, dér nicĭ mai puțin.

Cei ce confer stipendiile, au datorința de-a urmări după putință pașii tinerilor stipendiștĭ, și décă observă, că aceștĭ pașĭ sunt îndreptațĭ spre cafenele, în loc de universitate, sĕ-i îndemne de cu vreme a se îndrepta, căcĭ altfel nu merită ajutorul.

Apoi mai e un lucru, pe care nu-l pot ierta nicĭ-decum tinerimei nóstre, și cred, că în acest punct toțĭ Românii bunĭ vor simțĭ asemenea mie.

Am cunoscut și am nenorocirea de-a cunósce și acum un mărișor numĕr de tinerĭ de ai noștri, și încă chiar și dintre stipendiștĭ, carĭ după ce au absolvat studiul și au ajuns la o posițiă, care-i asigură o bunăstare materială dela poporul nostru, în loc de-a ferici o fată din părințĭ românĭ, se căsĕtoresce unul cu o Săsóică, altul cu o Nemțóică, al treilea cu o Ungurόică, și încă de multe-orĭ cu fete fără avere și din familii modeste, pe când fiice din părințĭ românĭ, bine crescute și póte și cu mai multă avere, rĕmân desconsiderate de d-nii „cavalerĭ“ *).

Pe mine acest lucru mĕ revoltéză, căcĭ eu în acésta nu vĕd iubire de neam, ci vĕd contrarul, vĕd o slăbiciune. Când un tînĕr român de dragul unei strĕine elimenéză limba română din casa sa și din familia sa, și când prin căsĕtoriă el se învoesce de-a întra într'o societate străină, orĭ chiar dușmană națiunei sale: eu pe românismul unui asemenea tînĕr nu dau mult.

Rarĭ casurĭ sunt, ca tinerĭ ungurĭ, nemțĭ séu sașĭ sĕ ia de soțiă o Română, ér décă totușĭ se întâmplă câte-odată, poțĭ fi sigur, că ea a avut o ḑestre, ca și care tinerul respectiv n'ar fi putut căpĕta cu una din nația lui.

Am fost și eu odată tinĕr și sciu ce este dragostea, dér într'o strĕină nu m'așĭ fi putut înamora nicĭ-odată, deórece nu căutam societățile străinilor. Până eram la studiu, îmĭ vedeam de studiu, ér când m'am reîntors, am aflat eu acĭ societățĭ româneseĭ și n'am avut lipsă de-a alerga după societățĭ strĕine, cum vĕd că alérgă aḑĭ unii „cavalerĭ“ de-ai noștri, căcĭ ișĭ fac falā din aceea, că sciu face curte unei fete în limbă strĕină.

Am ḑis aceste vorbe din inimă sinceră, care întotdéuna a fost, este și va fi plină de dragoste față de tinerimea română. De n'așĭ avea dragoste către ea nu m'ar durea, ér de nu m'ar fi durut n'așĭ fi grăit. Nu la toțĭ se refer criticele mele, nu. Dómne fereşce! ci numai la o mică parte dintre tinerii noștri, dér totușĭ am grăit, fiind-că pe toțĭ așĭ voi sĕ-i vĕd la locul lor.

Un părinte.

*) Ar fi de dorit, ca tinerii Românĭ, carĭ iau neveste de rassă streină, cel puțin se aibă tăria și ambițiunea de a-le face *românce*, pentru-că sĕ nu li-se corcéscă familia.

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (26) Iunie.

AA. LL. RR. române principele Ferdinand și princesa Maria, au ajuns la Sinaia, erĭ la órele $10^1/_2$. Altețele Lor au fost întêmpinate la gara din Sinaia de Majestățile Lor Regele și Regina, împreună cu curtea regală.

—o—

Un consul austro-ungar anti-maghiar. Colonia maghiară din San-Francisco a hotărît sĕ arangeze o serbare patriotică din incidentul mileniului. Serbarea n'a decurs așa după cum le-ar fi plăcut Maghiarilor din causa atitudinei antimaghiară, pe care a luat'o consulul austro-ungar Korbel. El fusese adecă provocat din partea membrilor coloniei ca sĕ țină la prânḑul festiv un toast pentru „regele maghiar“. Korbel însĕ, declară, că în calitate de consul austro-ungar, el nicĭ-odată nu va ține toast pentru regele maghiar, ci în casul, décă va lua parte la banchet, el îșĭ va ridica păharul sĕu numai pentru „domnitorul Austro-Ungariei“. Coloniștii maghiarĭ rĕmaseră astfel buzațĭ, mai ales după-ce consulul Korbel nicĭ nu luă parte la serbare.

—o—

Érășĭ un osândit pentru tricolorul maghiar. Tribunalul din Warașdin osândi alaltăerĭ pe practicantul în drepturĭ Anton Stamperger la 6 sĕptĕmânĭ temniță, din causă că cu ocasiunea maialului studenților, arangiat înainte cu 4 sĕptĕmânĭ, ar fi apucat din mânile unui școlar un steag tricolor maghiar, l'ar fi aruncat la pământ și l'ar fi rupt în bucățĭ.

—o—

Fariseismul lui Tisza. Fostul ministru-președinte ungar și violénul „general“ al liberalilor din Ungaria a sosit alaltăerĭ în Oradea-mare, pentru-ca sĕ debuteze acolo înaintea alegĕtorilor sĕi perciunațĭ cu o vorbire milenară, despre care pressa jidano-maghiară profețesce, că va fi „epocală“. Fiind salutat bĕtrânul vulpoiu la gară de un public numĕros, la alocuțiunea primarului Sal el dete următorul rĕspuns fariseesc: „Mulțămindu-Vĕ din inimă pentru primire, vĕ asigur că, cât timp voi trăi, nu voi înceta de-a lucra pentru binele tuturor cetățenilor, fără deosebire de religiune, *naționalitate* și posițiă“. Vom vedé acum din vorbirea lui „milenară“, cum lucră și cum promite, că va lucra pĕcătosul „general“ pentru binele naționalității *române!*

—o—

Așa le trebue. Ministrul ung. de comerciŭ, *Daniel*, a invitat *Camera comercială din Agram*, ca sĕ se presente în corpore la exposițiă. Camera însĕ n'a vrut sĕ scie de învitarea-poruncă și, cu majoritate de voturĭ, a *refusat d'a împlini pofta ministrului.*

—o—

Secetă. Din *Câmpia* ni-se scrie, că pe-acolo domnesce o secetă mare, din a căreia causă recolta sufere mult, ér fên mai ales e fórte puțin.

—o—

Căldurĭ grozave în Africa nordică. Din Roma se depeșéză, că ḑilele acestea a ajuns căldura în Erytrăa la 50 gr., ér în Capsala la 55 gr. Ómenii sufer fórte mult, se învĕlesc cu șarșafurĭ ude, și cu tóte acestea nu pot durmi nóptea. Se crede, că căldurile vor mai cresce și în casul acela starea în acele ținuturĭ va deveni de nesuferit, ba chiar periculósă.

—o—

„Romania“, noua societate a tinerimei române de lege creștină, din München, a dobândit aprobarea statutelor sale cu data de 10 Iunie n. c. Ni-s'a trimis și nouĕ un esemplar tipărit din aceste statute, din carĭ însĕmnăm, că după §-ul 2 „Scopul societății este desvoltarea în cultură, limba română și lățirea spiritului de colegialitate și, când fondurile societății vor permite, procurarea de ajutóre materiale membrilor lipsițĭ și demnĭ de ele. Mijlócele pentru realisarea scopului: a) conversațiunile, disertațiunile și declamațiunile, ce se vor ține în ședințele societății de membrii aceleia; b) înființarea unei bibliotecĭ în folosul societății. Mémbrii sunt: *ordinarĭ* (tinerii românĭ creștinĭ, carĭ studiéză în München), *extra-ordinarĭ* (locuitorii românĭ din München și studenții românĭ din alte orașe, contribuind la an 5 mărcĭ); *onorarĭ*, *binefăcĕtorĭ* și *fundatorĭ* (ceștĭ din urmă contribuind odată pentru totdéuna 50 fl., resp. 100 francĭ sĕu 80 mărcĭ).“ — Recomandăm sprijinului călduros al publicului român acéstă nobilă societate, căreia ii dorim viéță lungă și succese îmbelșugate!

—o—

Corónе eterne. Din incidentul morții D-lui președinte al Eforiei școlare *Nicolae Strĕvoiu*, D-l protopop Bartolomeiŭ Baiulescu ni-a trimis în locul unei cununĭ peritóre pe Sicriu opt flor. drept corónă neperitóre, contribuțiune la fondul școlarilor românĭ sĕracĭ, înființat în memoria iubiților rĕposațĭ. — Brașov, 13 (25) Iunie 1896. *Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului.*

—o—

Cununiă. D-l *Romulus Ionașcu* din Năsĕud, actualmente profesor în Iașĭ, se va cununa Duminecă, în 16 (28) Iunie, cu d-ra *Mandița Pivniceriu* din Iașĭ. — Adresăm tinerei părechĭ și familiilor felicitările nóstre cele mai sincere.

Turburările din Turcia.

Rĕscóla de pe insula *Creta* nu este încă potolită, ba nicĭ nu se întrevede încă speranța acésta, și deja scânteile altor turburărĭ au țîșnit în ținuturile turcescĭ locuite de *Drușĭ* și *Armenĭ*. La Hauran Drușii, acest popor sĕlbatic și crud, au nimicit în luptă 6 companii complecte de soldațĭ mohamedanĭ pedeștri și o sută de călărețĭ; la Soneyda au împresurat garnisóna și o țin blocată. La Sivas, Diarbekir și Malatia, localitățĭ carĭ au format scena măcelurilor din anul trecut, situația e perfect aceeașĭ — așa spun ultimele telegrame sosite din Asia mică — ca în ajunul explosiei atrocităților de atuncĭ.

Pe insula Creta armata imperială oto-

---

care îl interesa mult, mai mult de cum credeam eu, mergea regulat acolo în tótă séra spre a o întêlni, câte-odată mergea acompaniat de „Tiras“, care avea un gust delicat și era un gurmand pasionat, când era vorba de micile paștete franțuzescĭ, ce se preparau minunat în „Café chinois“, și de carĭ căpĕta „Tiras“ adese-orĭ dela iubitorii de cânĭ.

Așa și aḑĭ era George dus cu „Tiras“ și eu rĕmăsei érășĭ singur acasă. Era pe la începutul lui Decemvre. Ninsese și luna cădea palidă pe coperișele caselor. Eu ședeam în apropierea ferestrei, lângă masa de scris chiar față 'n față cu ușa odăei, ce era de cea parte a coridorului, la stânga acestei ferestri era masa lui George, lângă care atêrnau câteva căpățini de om. Eu ceteam gazete. Intre puținele foi liberale, carĭ nu căḑuseră încă jertfă sistemului reacționar de atuncĭ, se numĕra și ḑiarul „Urwähler“, ce apărea în Berlin și pe atuncĭ era tare cetit de junimea studiósă liberală din Lipsca.

Intr'un numĕr al acestui ḑiar cetii în séra aceea urmatórea corespondență din Londra, ce mĕ interesa fórte:

„*London*, Noemvre. Ni-se raportéză, „că de un timp incóce érășĭ se arată prin „unele cetățĭ marĭ ale Germaniei nordice „acel Procop Makowetzky, care e cunoscut „din anul 1848 și 1849 ca spion periculos „al prințului Windischgrätz și al generalului „de artileriă Haynan contra legiunei aca- „demice vienese și a oficerimei honveḑilor „unguresci de sub Bem. Principele Schwar- „zenberg l'a dimis, căcĭ nu-i mai trebuia, și „el umblă acum mascat în multe chipurĭ. „In însoțirea lui se află o fată tineră fru- „mósă, despre care nime nu scie nimic cu „siguranță, în ce relațiunĭ stă ea cu Mako- „vetzky. Póte că se servesce de ea, ca sĕ „moméscă în rocul sĕu pe cei naivĭ. In „Ungaria a fost Makovetzky judecat la „mórte în contumațiă pentru furt și asasi- „nat, întreprins în contra unui oficer supe- „rior al armatei de hoveḑĭ. Haynan a „cassat sentința după catastrofa dela Șiria, „deórece căḑuse unul din céta revoluțio- „narilor și deórece inimicii împĕratului se „puteau omori pe orĭ-ce cale. Vĕ avisăm „de acel om periculos“.

Apoi era în corespondență descrierea persónei, care de bună sémă se datoria desertorilor germanĭ orĭ ungurĭ aflătorĭ în Londra. Descrierea acésta mĕ făcu sĕ nu mĕ îndoesc nicĭ un moment, că ea se referesce la Ignatz Matuschek și că acesta e aceeașĭ persónă cu Procop Makovetzky! Vestea m'a iritat fórte, un spion și un asasin era acest om! De aceea se înspăimêntă el atât de grozav la vorbele lui George, privitóre la arta de a amuți pe ómenĭ. Și signora, cum se vedea din corespondență, nu era nevasta lui. Dér atuncĭ ce era ea? Față cu un om ca acela, ea nu putea sĕ aibă nicĭ înclinare, nicĭ iubire, nicĭ stimă.

Imĭ sfârmam mintea cu acéstă enigmă, nicĭ nu auḑii, că orologiul din turnul S-lui Nicolae bătea 11 și nu auḑii nicĭ buciumatul păḑitorilor de nópte. Atuncĭ se deschise de-odată ușa dela odaia mea și — signora grăbi spre mine și apropiindu-se se aruncă în genunchĭ înaintea mea.

— „Ajutor..... Scăpare! El vré sĕ omóre!“ borborosi ea tot într'un suflet, cu mânile ridicate ca spre rugăciune și cu espresiunea desperării, ce se vedea în tóte trăsurile ei. Ea era în halat de nópte, pĕrul cel lung atêrna despletit peste umere. Și arĕta spre odaia, ce era ocupată de ei.

— „Sĕ omóre? Pe cine? Pe George?“

Ea clătină din cap negativ.

— „Nu, nu pe amicul d-tale, pe omul cel bĕtrân, pe Ovreul, ce șede lângă noi. El e bogat, are banĭ, are pietrii scumpe, și în nóptea asta vré sĕ mérgă cu el sĕ-l omóre.“

Mĕ cuprinse o grózā.

— „Pe Jidanul polonez vré el sĕ-l omóre?“

— „Da, — ḑise ea fără rĕsuflare, și apoi vré sĕ fugă departe cu mine la America, dér eu nu voiŭ sĕ merg cu el, mĕ înfiorez de el... mai bucurósă mor... Acum dórme, ca sĕ se întăréscă pentru omor. De-ar sci că-s aci, m'ar și omorî...“

— „Da, trădătóre miserabilă“, tu tre-

mană mai susţine lupte cu insurgenţii; escesele se comit de o parte şi de alta, căcĭ tocmai când scirile oficiale turcescĭ anunţă, că Creştinii s'au făcut culpabilĭ de măcelurĭ şi prădăciunĭ, sosesc şi informaţiunile din sorginte creştină, acusând trupele otomane de crime şi jafurĭ.

Puterile cele marĭ europene n'au intervenit încă pentru a pune capĕt acestei stărĭ de lucrurĭ, deşi pare a esista între ele înţelegerea şi asupra modului de a procede şi în privinţa cererilor de formulat. Se sciă numai, că puterile au hotărît sĕ nu procedeze isolat, ci de comun acord, aşa cum au făcut în chestia armenéscă; şi sĕ cérĕ Porţii ca mĕsură de potolire a spiritelor din Creta: 1) numirea unui guvernator creştin, 2) restabilirea convenţiunei din Haleppo şi 3) convocarea Adunării naţionale din Creta. Intârdierea acestei intervenţiunĭ se atribue tratărilor nesfârşite încă asupra formei în care trebue sĕ se presinte şi sĕ se susţie cercurile puterilor. In orĭ-ce cas însĕ, forma nu póte fi obiectul unor neînţelegerĭ, care sĕ zadarnicéscă hotărîrea de a interveni şi aşa se aştéptă din di în di pasul decisiv al puterilor.

Intervenţia puterilor e în folosul imperiului otoman şi al menţinerii sale. Se sciă, că numai concertul european a înlăturat pericolul, care amenința Turcia când cu măcelurile din Armenia şi că acéstă procedare în comun acord a puterilor n'a avut alt scop decât putinţa de-a menţiné Turcia în status quo. Acum Europa are din nou misiunea sĕ reamintéscă Sultanului că e o chestiă de conservaţiune propriă năbuşirea cât mai grăbită a rĕscólei din Creta.

Ceea ce Cretenii se încércă sĕ obţiă acum prin puterea armelor, Turcia le-a promis deja de mult pe hârtiă. Au rĕmas însĕ literă mórtă şi Statutul organic din 1868, şi Convenţia din Haleppo dela 1878 şi Articolul referitor la Creta din tratatul încheiat la Berlin la 1879. Cretanii nu cer prin urmare inovaţiunĭ séu reforme, carĭ trebuesc de-abia încercate, cum e casul cu Armenii şi Macedonenii.

*

Étă scirile mai nouĕ sosite din imperiul otoman:

„Agenţiei Reuter“ i-se anunţă din Constantinopol, că în 23 c. au isbucnit turburărĭ nouĕ la *Van*. *Mulţĭ Armenĭ au fost omorîţĭ*, alţiĭ s'au refugiat la consulatul englez. Numĕrul total al omorîţilor în turburările de erĭ şi din dilele precedente se urcă la *400*.

Arménul *Karakian*, care a asasinat pe funcţionarul guvernuli *Sinekerim*, şi a încercat sĕ omóre pe un sub-oficer de gendarmĭ, a fost spândurat.

După datele turcescĭ numĕrul *Druşilor insurgenţĭ* se urcă la *7000* până la *8000* ómenĭ. 25 batalióne de redifĭ, din carĭ 6 destinate pentru Creta, au şi plecat din Constantinopol. Patru batalióne ale corpului al 2-lea şi 19 ale corpului al 5-lea pe drum de mobilisare, vor trebui sĕ fiă gata peste 5 dile.

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ, 13 (25) Iunie. O impresiune penibilă au făcut nouele procedeurĭ ale malcontenţilor din fostul comitet al Ligei. Fostul cassier d-l Perieţeanu-Buzĕu a înmânat actualului preşedinte al Ligei d-lui Ionel Grădişteanu prin corpul portăreilor o somaţiă, în care îl provócă sĕ deşerteze localul Ligei, pe care pretinde, că l'a închiriat dênsul. In şedinţa de aséră a comitetului esecutiv al Ligei s'a constatat însĕ pe basa contractului, că localul a fost închiritat de d-l Perieţeanu, nu personal, ci în calitate de cassier al Ligei şi pentru biroul Ligei. In urma acésta d-l I. Grădişteanu i-a adresat un rĕspuns, în care declară, că consideră somaţia d-lui Perieţieanu ca nulă şi neavenită şi deja d-sa a prelungit contractul de închiriere cu proprietarul casei din Strada Nouă. Somaţia d-lui Perieţeanu fiind scrisă într'un ton ofensător, căcĭ se vorbesce întrînsa de „deteriorarea imobilului“ şi de diferite persóne, carĭ se introduc în local „fără nicĭ un respect pentru dreptul de proprietate al altuia“ etc. d-l Ionel Grădişteanu i-a trimis martorii pe d-nii Al. Catargiu şi Nicu Filipescu.

In şedinţa de aséră a comitetului Ligei, preşedintele I. Grădişteanu arătà, că 12 secţiunĭ, printre carĭ cele mai importante din ţéră ca Ploiescii, Iaşĭ, Craiova, Brăila etc. au recunoscut comitetul Ligei ales în congresul dela 12—14 Maiŭ a. c. In aceeaşĭ şedinţă s'a discutat asupra înfiinţării unui diar sĕptĕmânal, care sĕ se ocupe esclusiv numai cu cestiunĭ naţionale.

Adĭ, Joi séra va fi mare întrunire a membrilor Ligei în sala Hugo, avênd de scop reînfiinţarea secţiunei Bucurescĭ a Ligei, care în urma refusului comitetului ei vechiŭ de a sĕ conforma votului congresului a fost declarată de noul comitet ca ne mai esistentă. Vechiul comitet al secţiei din capitală însĕ stăruie în atitudinea sa oposantă şi a convocat pe diua de Duminecă 16 Iunie v. o întrunire. Se crede însĕ, că majoritatea covêrşitóre a membrilor vechĭ se vor declara categoric în favorul noului comitet central aşa, că tóte încercările contrare se vor zădărnici. Asemenĭ întrunirĭ oposante sunt convocate şi în alte oraşe ale ţĕrii, dér se prevede că vor avé acelaşĭ resultat desastruos pentru arangiatorii lor.

Bucurescĭ, 13 (25) Iunie. Diarele de adĭ aduc scirea, că la ordinul guvernului român *consulatul român din Monastir* (Macedonia) a fost *desfiinţat*.

Bucurescĭ, 25 Iunie. Lacotenenţa metropolitană a dat ordin noului stareţ al mănăstirei Căldăruşanĭ, sĕ trimită pe fostul stareţ, Părintele *Pafnutie*, la Cernica. Pafnutie este amic devotat al metropolitului Ghenadie.

Bucurescĭ, 25 Iunie. Mai mulţĭ cetăţenĭ din Iaşĭ au luat hotărîrea de a înfiinţa un nou club politic cu numirea de *Club liberal-democrat*, sub presedinţia d-lui *Fleva*. Se asigură, că asemenĭ cluburĭ se vor mai înfiinţa în Ploiescĭ, Craiova, Roman etc.

Belgrad, 25 Iunie. Conform scirilor sosite aci din Przrend, *Mutessariful* (guvernorul) de acolo a provocat pe locuitorii oraşului ca sĕ nu părăséscă oraşul, de-óre-ce el *nu stă bun pentru siguranţa vieţii nimĕnuia.*

Constantinopol, 25 Iunie. In dilele din urmă s'a desvoltat pe insula *Creta* o adevĕrată *bătaiă de guerilla.* Atât din partea Turcilor, cât şi din a Creştinilor se comit *fapte nemilóse şi crâncene.* Insurgenţii însĕ sufer mai mult, deórece Turcii le *aprind satele.*

DIVERSE.

Un copil urias. Diarul *„Tirolor Stimen“* scrie, că în comuna Buchstein esistă un copil uriaş. El are un piept lat de 65 cm., şoldurile de 45 cm., ér lungimea copilului este de 87 cm., şi e de 28 chile de greu. Băiatul este numai de un an şi jumĕtate. Părinţii copilului sunt nesce ţĕrani sĕracĭ, cu numele Petru Colleselli şi Maria Ana. Mai interesant este faptul, că părinţii copilului sunt ambii ómenĭ de statură mică.

Dela castelul Habsburgilor. Un diarist a visitat nu demult castelul Habsburgilor din Tirol, şi cu acéstă ocasiune a avut o intrevorbire interesantă cu păzitorul castelului, un om bĕtrân de 81 de anĭ. Bĕtrânul îşĭ aducea fórte bine aminte de totĭ óspeţii, carĭ au cercetat castelul, şi îĭ arĕtà diaristului cartea, unde erau înscrise numele óspetilor. Diaristul ceti numele archiducelui Carol Ludovic, archiducelui Vilhelm, archiducesei Maria Terezia, a princesei Augusta de Bavaria, a archiducesei Maria Annunciata, etc. Bĕtrânul păzitor mai povesti şi urmĕtorul episod: „Odată înalţii óspeţĭ şedeau aci la masa asta; băiatul meu, cel mic însĕ alerga încóce şi încolo prin odaiă, şi eu îl făcui atent ca sĕ se astâmpere, dicêndu-i: „Rudolf, fii liniştit, căcĭ aceştia sunt domnĭ marĭ!“ Abia am pronunţat numele Rudolf, şi una dintre principese şi ridică pe micul băiat pe masă şi dise către ceilalţĭ óspeţĭ: Priviţĭ, acesta e un Rudolf habsburgic!“ După aceea copilul a trebuit sĕ mérgă pe la toţĭ óspeţii pe rênd şi sĕ bea din paharul fiă-căruia, aşa încât micul băiăt s'a şi ameţit puţin. Apoi óspeţii l'au cinstit pe micul Rudolf cu multe de tóte. Rudolful meu de atuncĭ astădĭ e însurat.

Domnişórele de onóre ale reginei Angliei. Victoria, regina Angliei, îşĭ alege pe domnişórele de curte dintre fetele de pair (magnat). Regina trimite o scrisóre părinţilor fetei, prin care îi încunosciinţéză despre dorinţa sa, ca despre o deosebită graţie. Abia a fost vr'un cas, când cineva sĕ fi refusat dorinţa reginei. Domnişórele de onóre au anual o plată de 300 funţĭ sterlingĭ. Fiă-care are câte o odaie de durmit, ér într'o odaie de locuit sunt câte douĕ împărţite. Fiă-care domnişóră pórtă portretul reginei în miniatură. Domnişóra, care e în serviciu trebue sĕ stea în apropierea odăiei reginei; în mână ţine un buchet de florĭ, şi când regina merge sĕ prândéscă îndată ce întră pe uşa sufrageriei, domnişóra pune buchetul de florĭ înaintea tacâmului reginei. Décă la mésă nu se află óspeţĭ, atuncĭ domnişóra se aşédă la mésă de-a drépta reginei, lângă lordul camerar. După-ce se isprăvesce prândul, domnişóra se póte retrage în odaia sa, de cumva regina nu voesce sĕ-i cânte din voce, sĕ-i cânte la pian orĭ sĕ jóce cărţĭ cu ea. Deóre-ce regina nu intrebuinţéză banĭ, cărĭ odată au fost în circulaţie, domnişórele se îngrijesc ca totdéuna sĕ aibă la sine banĭ noi. Domnişórele de gardă ale reginei Victoria trebue sĕ fiă fórte culte, limba germană şi cea francesă trebue sĕ o sciă vorbi fluent şi ceti. Regina mai pretinde dela ele, ca în îmbrăcăminte sĕ fiă fórte simple şi despre lucrurile personale ale reginei nu li-e iertat sĕ vorbéscă. Regina Victoria, de când domnesce, singur numai unei domnişóre i-a dat drumul. Domnişórele de gardă numai de trei orĭ fac serviciu în câte-o lună, decĭ sĕ vede, că nu le prea merge rĕu!

Principele Ferdinand al Bulgariei şi maşinistul. Principele Ferdinand la începutul lunei curente călĕtori cu familia sa dela Budapesta spre Ruttka. In Zolyom trenul espres şi-a schimbat locomotiva. Noua locomotivă avea ca maşinist pe un anumit Augustin *Doleschall*. Principele, înainte de-a pleca trenul, se dete jos din cupeu şi ducêndu-se la conducĕtorul locomotivei îi dise, că ar avé dorinţa de-a călĕtori până la Ruttka pe locomotivă. Maşinistul împlini dorinţa prinţului şi pe cale spre Ruttka el opri chiar în mai multe locurĭ trenul, pentru-ca Ferdinand sĕ pótă mai bine admira ţinutul romantic. Principele află, că conducĕtorul Doleschall este un bun soţ de călĕtoriă, cu atât mai mult că acesta vorbia bine 6 limbĭ, dintre carĭ şi limba bulgară. La gara dela Ruttka érăşĭ trebui sĕ fiă schimbată locomotiva, dér principele, înainte de-a pleca mai departe, îi dărui conducĕtorului Doleschall 5 napoleonĭ, ér încăldĭtorului locomotivei 2 napoleonĭ. Afară de acésta Ferdinand îi mai trimise lui Doleschall din Moscva un orologiŭ de aur, în care era gravată fotografia sa, coróna princiară şi monogramul sĕu.

Renume şi grăsime. E lucru vechiŭ, că toţĭ bărbaţii de mare renume au fost şi sunt şi astădĭ slabĭ. Nicĭ Julius Caesar n'a încredinţat lucrurĭ importante vre-unui om gras. Cu privire la femei lucrul însĕ stă tocmai întors, căcĭ tóte femeile renumite au fost şi sunt grase. Aşa de esemplu regina Egiptului Cleopatra, a fost o femeie fórte grasă, regina Rusiei Catalina, apoi regina Angliei, „Ana cea bună“, reginele din Spania: Cristina şi Isabella şi actuala regină regentă a Olandei. Asemenea artistele şi scriitórele cu puţine escepţiunĭ au fost şi sunt tóte grase.

Calul cel mai plăcut al Ţarului. Dintre toţi caii, câţĭ îi are Ţarul, mai mult îi place de acela, pe care a călărit cu ocasiunea sĕrbărilor încoronării. Acest animal este de colóre suriă-deschisă, are o etate de 13 anĭ şi îl chiamă „Norma“. Ţarul şi când era încă moştenitor de tron tot, numai pe acest cal călărea.

Literatură.

Din **„Istoria Impĕratului Traian“** şi a contimporanilor sĕi, tradusă de D-l *Petru Brosteanu*, a apărut fesciculul VII cu următorul cuprins:

Partea a doua. Afacerile interne ale imperiului roman. Administraţia de stat a lui Traian: 15. Testamentum militare olim non restrictum; 16. Edictum Traiani de libertis civitatem romanam ignorante vel invito patrone consecutis; 17. Senatus consultum de donis ac muneribus advocatorum; 18. Senatus consultum Articulejanum; 19 Sctum Rubrianum; 20 Sctum Dasumianum; 21. Sctum, ut domino occiso, etiam de his libertis, quos vivus manu miserat, quaestionem haberi liceret; 22 Sctum de praevaricatione et tergiversatione; 23. Sctum Apronianum; 24. Lex Vectibulici; 25. Sctum quo actio subsidiaria adversus magistratus municipales, tutorum nominatores si administrationis tempore non fuerint solvendo, nec ex cautione fidejussoris solidum exigi possit, indemnitates nomine introducta est; 26. Sctum et rescriptum Trajani de hereditatis petitione; 27 Lex sive edictum quo vetuit Traianus colonias ex Italia deduci; 28. Papinianus lib. XI. Quaestionum; 29 Ulpianus lib. VII. De off. Pro. Cos.; 30 Ulpianus lib. VII. De off. Pro. Cos.; 31 Ulpianus lib. VIII. De off. Pro. Cos.; 32. Arrius Menander lib. I. De re mil.; 33. Paulus lib. XXXVIII. Ad edict; 34. Paulus lib. LIV. Ad. edict; 35. Pompon. lib. VI. Epistol. et. var. lect; 36. Marcian lib. XIV. instit.; 37. Marcian lib. VIII. instit; 38. Callistratus lib. IV. cognitionum; 39. Callistratus lib. IV. cognitionum; 40. Modestinus lib. XII. Pandect; 41. Rescriptele lui Traian către C. Plin. Caecil. Secundus; II. Religiunea: A) Păgânismul roman şi creştinismul înainte şi sub Traian; B) Disposiţiunile lui Traian în privinţa creştinilor.

*

---

bue sĕ morĭ şi cel ce-i cu tine încă!“ dise o voce turbată de mâniă, la al cărei aud signora scóse un ţipet de spaimă şi apoi leşină. Pe prag sta streinul chiar aşa cum îl vĕdù în prima nópte când venì la mine, cu cojocul peste cămaşa cea roşiă de lână, dér în loc de feşnic, avea în mâna dréptă o sĕcurice ascuţită şi sclipiciósă. El mĕ mĕsurà cu o privire înţăpătóre, întunecată şi înfiorătóre.

— „Ah, nu e doctorul“, murmurà el batjocoritor, „pagubă, voiam sĕ fiă el, dér tot atâta e, cine scie secretele mele, trebue sĕ móră“, şi făcù un pas spre mine, fără însĕ a închide uşa după el.

Nu-i lipsă, ca cine-va sĕ fiă fricos, pentru de-a căpĕta baterĭ de inimă în astfel de situaţiunĭ. Intre mine şi lotru nu era, decât o masă de scris, eu nu aveam nicĭ cea mai mică armă în mână. O, ce aşĭ fi dat atuncĭ, décă aşĭ fi avut o spadă de cele ce străluceau colo pe părete!

(Va urma).

Un roman în nouă scrierĭ şi alte 2 nuvele de F. M. *Dostoiewski*, netraduse încă până acum în limbă străină, au apărut dilele acestea în Nr. 22 al *Bibliotecei de Popularisare.* Aceste trei nuvele, traduse cu multă îngrijire de d-l I. Hussar, presintă un interes deosebit prin originalitatea composiţiei şi a espunerei, arătându-ne pe Dostoiewski într'o lumină cu totul nouă şi neaşteptată. Volumul costă 30 banĭ şi-l recomandăm cu tot dinadisul. Cumpărătorii acestui volum au ca premiu interesanta carte „Din Exil" de Z. C. Arbure, ediţiune legată, cu 3 lei în loc de 4 lei.

Nr. 23 din *Biblioteca de Popularisare* cuprinde P o e s i i, de **Sully Prudhomme,** traduse în versurĭ de *A. Steuerman* ; 30 banĭ broşat, 60 banĭ legat. Forma drăgălaşe şi plastică a originalului frances e aşa de bine conservată, fondul aşa de bine pătruns, încât putem afirma fără înconjur, că cei ce vor ceti aceste preţióse traducerĭ nu vor pierde nimic din farmecul gustat de către cei ce cunosc în destul limba francesă, ca sĕ prindă tótă fineţea şi profunditatea geniului lui Prudhomme.

*

Din „*Biblioteca Nouă*", editura Librăriei şi Tipografiei David I. Denveniste din Craiova, a apărut nr. 5, întitulat: **Note şi impresiunĭ**, de *Maria Baiulescu.* Conţine vre-o 5 scrierĭ fórte drăgălaşe. — Fiă-care numĕr din „Biblioteca Nouă" costă 15 banĭ (8 cr.); se află de vêndare şi la Librăria Ciurcu în Braşov. Se pot abona şi 10 numere de-odată pentru preţul de 1 leu 50 banĭ, trimişĭ în mărcĭ, orĭ prin mandat postal.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.85
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.80
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.25
Imprum. ung. cu premii	150.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.25
Renta de hârtie austr.	101.25
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	122.90
Losurĭ din 860	145.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	957.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	397.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	349.25
Napoleondorĭ.	9.53
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.85
London vista	119.95
Paris vista	47 65
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.45

Cursul pietei Braşov.

Din 26 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump. 9.48	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump. 9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.51	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump. 5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump. 126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Sz. 133—1896 végr.

Árverési hirdetmény.

Alólirott birosági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 2461/896 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a Zernesti kir. járásbiróságnak 1323/896 sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán Albina takarék és hitel intézet javára Metian Traian, Zernesti lakos ellen 800 frank tőke, ennek 1896 év Február hó 27 napjától számitandó 6% kamatai és eddig öszesen 35 frt. 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 954 frt. becsült ingóságok u. m. szarvasmarha, lovak, házi bútor st., nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1588/896 sz kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Zernesten a község házánál leendő eszközlésére 1896-ik évi Julius hó 7-dik napjának délelött 11 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándekozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netaláni elsöbbségi igénylök pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t.-cz. 111 és 112 §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesitsék.

Az elárverezendö ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t.-cz. 108 §-a szerint fizetendő.

Kelt Z e r n e s t e n 1896 év Junius hó 12.

Huszár Vilmos,
kir. birósági végrehajtó.

1009,1—1.

Avis!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Administraţ. „Gaz. Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05		8 05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9 02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P. Ladány. .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezŏ Telegd .		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8 34	10.37	8.21	6 59	5.55	sos.	Cluşiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11 49	6.08			Uioara . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6.54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra . .		1.06	9.42	5.53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3.16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiş . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15	8.35	3.32	3.15

Din 1 Iunie în tótă Joia şi în sărbător. cat. şi or. comunică la Sinaia.

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoşŭ . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zêrneştĭ	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş - Bistriţa

4.—	9.10	4.20		Mureş-Ludoş		6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35		Zau		5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică		Ţagu-Budatelicŭ . . .		Circula numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54			St. Mihaiu de câmpie .			3 44	8.46
8 33	3.02			Leciuta			2.48	7.43
9 07	3 41			Ş.-Măghiăruş			2.01	6 52
9.59	4 55			Bistriţa			1.16	5.55

Numai Luria comunică. — Numai Vinerê circula.

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.-		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

N o t a: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.